

LIETUVOS – PORTUGALIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 25 d.

I. Portugalijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Portugalijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2019 m. buvo viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (19%), apdirbamoji gamyba (14%), didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių remontas (13%), nekilnojamojo turto sektorius (12%), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (6,2%).

2020 m. Portugalijos prekių eksportas siekė 54 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 77% Portugalijos prekių eksporto (į Ispaniją – 25%, Prancūziją – 14%, Vokietiją – 12%), o iš ES nepriklausančių šalių 5,0% eksporto vertės teko JAV, 1,6% – Angolai ir 1,4% – Brazilijai.

2020 m. Portugalijos importas siekė 68 mlrd. EUR ir 77% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Ispanijos – 33%, Vokietijos – 13%, Prancūzijos – 7,3%), o iš ES nepriklausančių šalių – 4,5% importo atvežama iš Kinijos, 2,4% – Brazilijos, 1,8% – JAV.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Portugalijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Portugalijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.3 %	34	0.2 %	38	0.2 %	42
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.4 %	31	0.3 %	34	0.3 %	39
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0.1 %	39	0.1 %	45	0.1 %	45
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0.3 %	29	0.3 %	30	0.3 %	29
Paslaugos						
	2018	2019	2020			
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0.2 %	33	0.2 %	35	0.2 %	37
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0.2 %	40	0.2 %	41	0.1 %	47

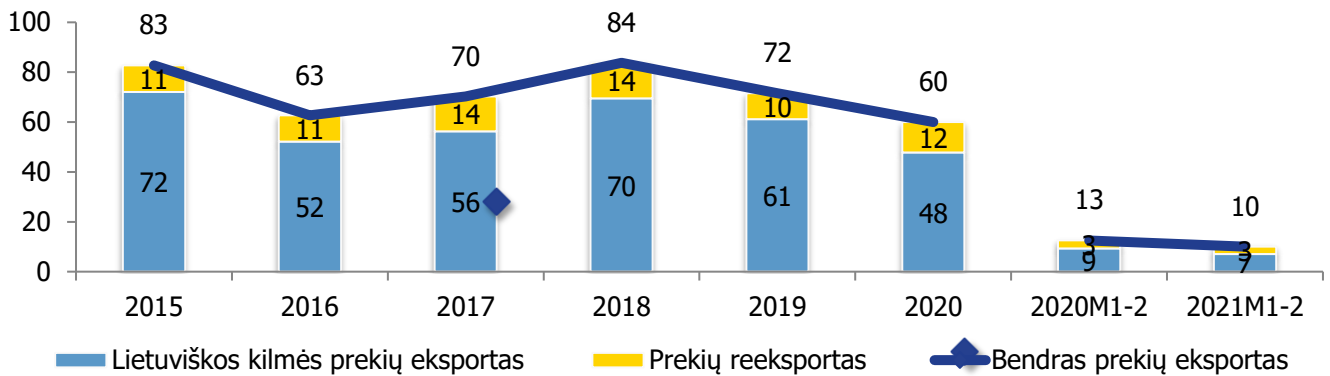
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2020 m. Portugalija užėmė 42 vietą Lietuvos prekių eksporto rinkoje, kuriai teko 0,2% (60 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 80% Lietuvos prekių eksporto į Portugaliją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (20%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Portugaliją sumažėjo 16%, daugiausiai dėl plastikų ir jų dirbinių eksporto mažėjimo. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Portugaliją, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, mažėjo 20% arba 2,5 mln. EUR.

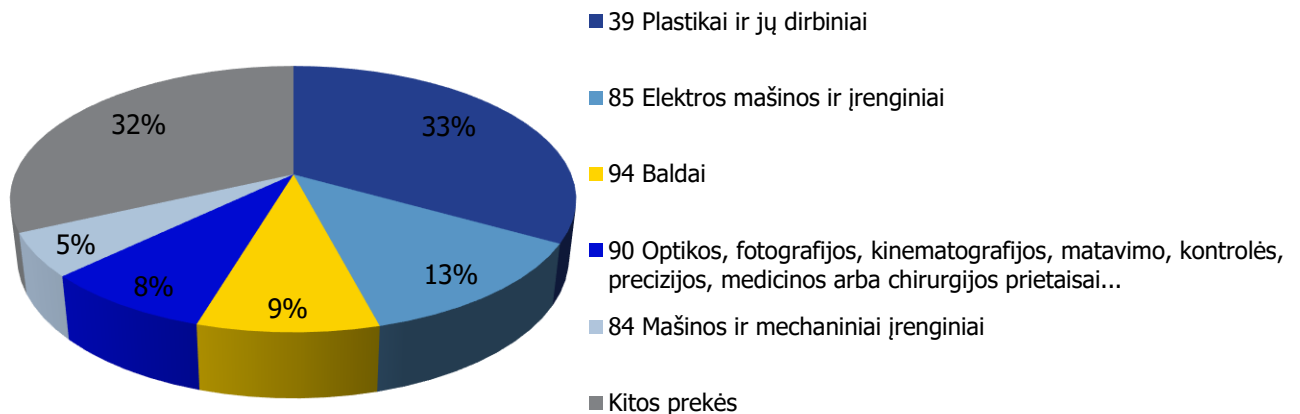
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Portugaliją, 2015-2021 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Portugalija 2020 m. buvo 39 eksporto rinka, kuriai teko 0,3% (48 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Portugaliją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 33% arba 16 mln. EUR (21-a didžiausia eksporto rinka), elektros mašinos ir įrenginiai – 13% arba 6,1 mln. EUR (23-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 8,7% arba 4,2 mln. EUR (30-a didžiausia eksporto rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisai – 8,2% arba 3,9 mln. EUR (24-a didžiausia eksporto rinka), mašinos ir mechaniniai įrenginiai – 5,2% arba 2,5 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Portugaliją sumažėjo 22% arba 13 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė plastikai ir jų dirbiniai. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Portugaliją, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, mažėjo 24% arba 2,3 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Portugaliją struktūra 2020 m.

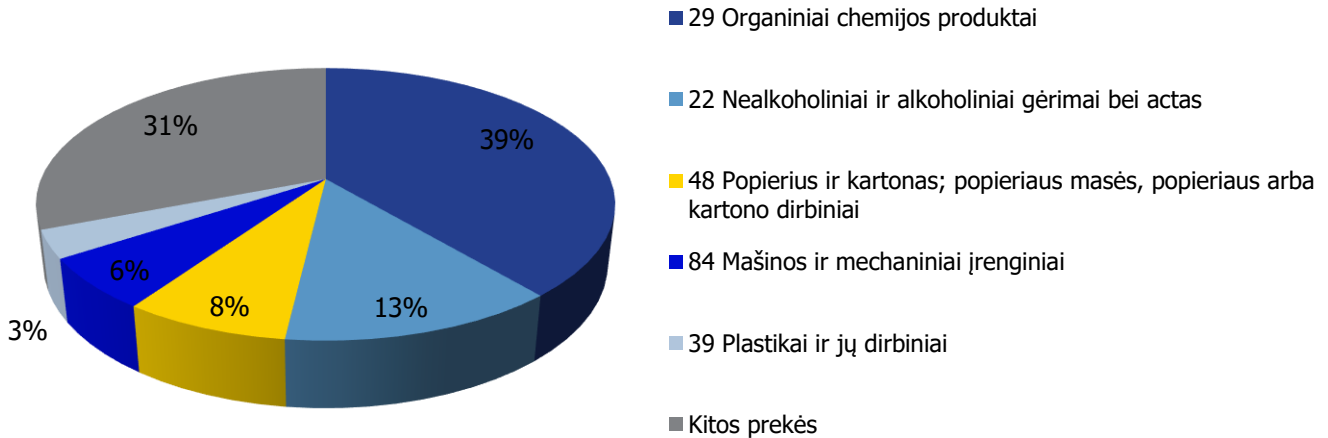

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Portugalija buvo 29-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0,3% (87 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Portugalijos 2020 m. daugiausia importuota organinių chemijos produktų – 39% arba 34 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka), nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų bei acto – 13% arba 11

mln. EUR (13-a didžiausia importo rinka), popieriaus ir kartono – 7,8% arba 6,8 mln. EUR (13-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 6,1% arba 5,3 mln. EUR (34-a importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Portugalijos padidėjo 2,5%.

3 pav. Lietuvos importo iš Portugalijos struktūra 2020 m.

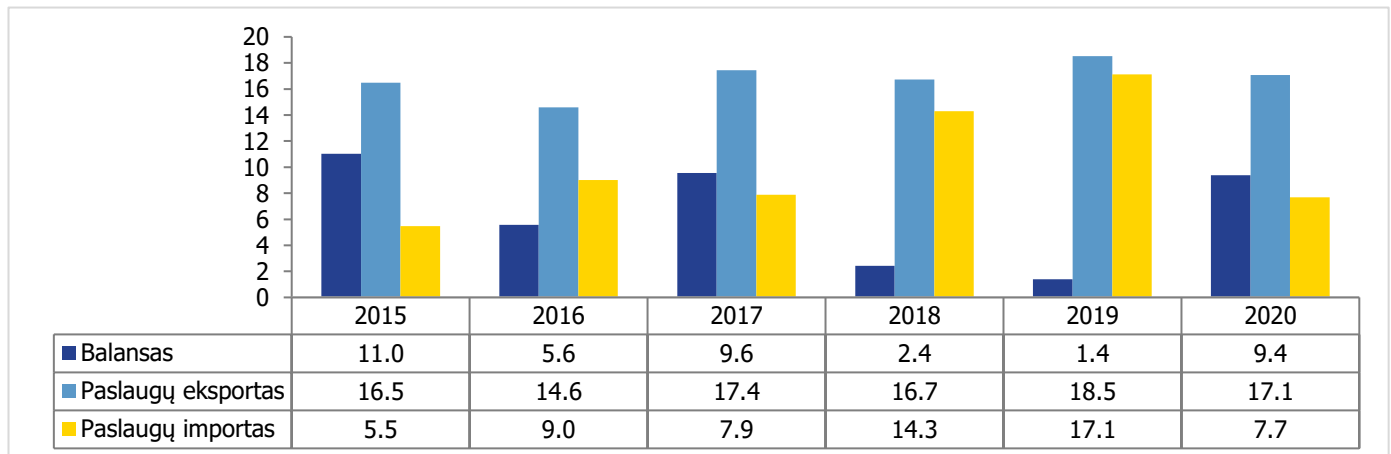

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Portugalija užėmė 37 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0,2% (17 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Portugalijos siekė 7,7 mln. EUR, tai sudarė 0,1% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Portugalija buvo 47-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

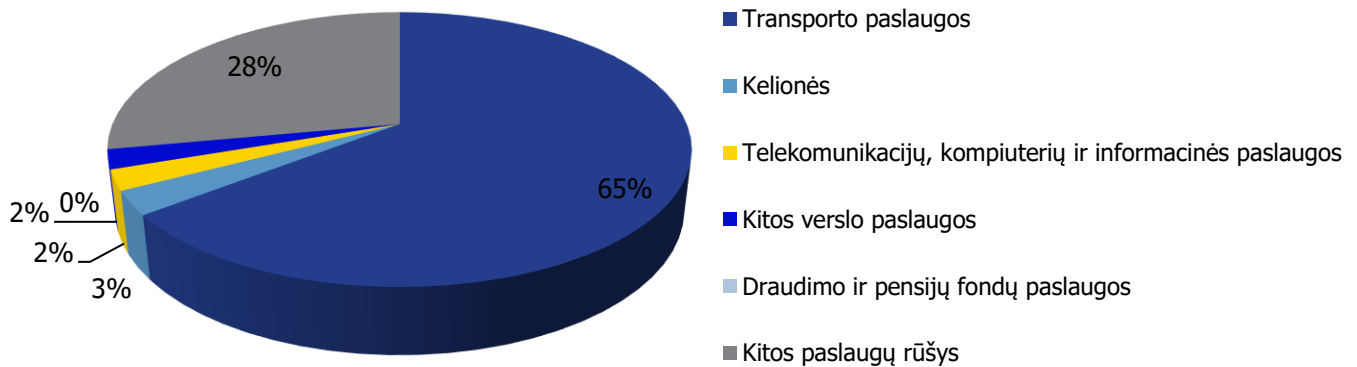
4 pav. Lietuvos ir Portugalijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Portugaliją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 65% arba 11 mln. EUR (31-a eksporto rinka), kelionių – 2,8% arba 480 tūkst. EUR (41-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 2,4% arba 410 tūkst. EUR (60-a eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 2,3% arba 0,4 tūkst. EUR (57-a eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Portugalijos rinką sumažėjo 7,8% iki 17 mln. EUR.

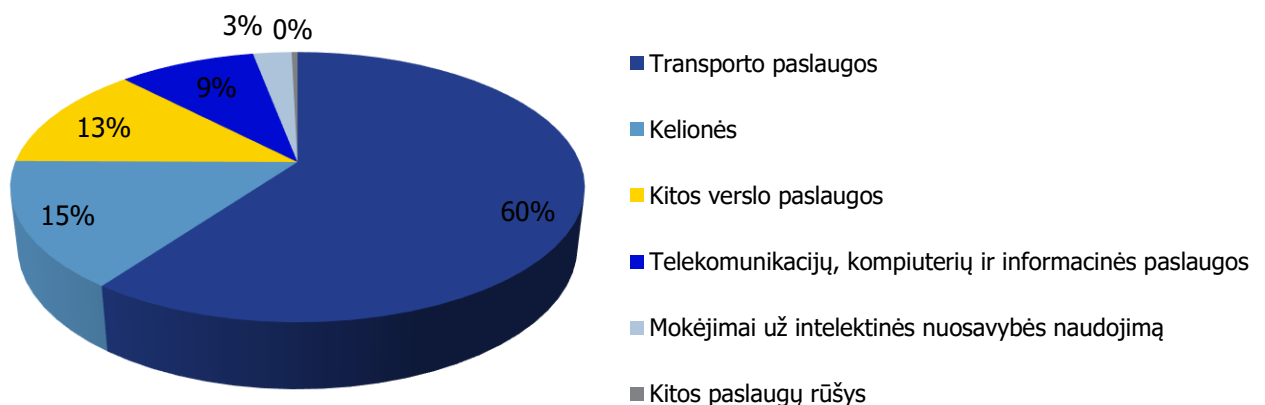
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Portugaliją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Portugalijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 60% arba 4,6 mln. EUR (46-a importo tiekėja), kelionių – 15% arba 1,2 mln. EUR (35-a importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 13% arba 970 tūkst. EUR (46-a importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 9,2% arba 710 tūkst. EUR (37-a importo tiekėja), mokėjimų už intelektinės nuosavybės naudojimą – 2,6% arba 200 tūkst. EUR (20-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Portugalijos sumažėjo 55% iki 7,7 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Portugalijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1704 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Portugalijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Portugaliją yra šie: chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai, mašinos ir įrenginiai bei maisto produktai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Portugalijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 704
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	196
Tekstilės gaminių gamyba	187
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	183
Maisto produktų gamyba	167
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	119
Drabužių siuvimas (gamyba)	106
Elektros įrangos gamyba	96
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	89
Pagrindinių metalų gamyba	79
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	68
Kitos	414

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.